

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله

مینی مالیسم با تاملی بر حکایات گلستان سعدی

سونیا حسن دایی

دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد واحد شبستر

soniyahassandai@gmail.com

چکیده:

مینی مالیسم نتیجه تحولات اجتماعی، سیاسی و فرهنگی چند دهه اخیر است که در هنرهای تجسمی و غیر تجسمی نمود یافته است. در حوزه ادبیات داستانی، پیدایش مینی مالیسم را علاوه بر تاثیر شرایط سیاسی و اجتماعی، نتیجه تلاش فرمالیست ها در جهت نوآوری و ایجاد شیوه های تازه دانسته اند با توجه به اینکه منشأ داستان کوتاه و داستانک، طبق نظر فرمالیست ها، حکایت است و اغلب ویژگی های اصلی داستان های مینی مالیستی مانند پیرنگ یا طرح ساده و عادی، عدم شخصیت پردازی، حجم کوتاه داستان، کوتاهی زمان حوادث و رویدادها، استفاده از عنصر گفت و گو و لحن واحد، در حکایات گلستان، وجود دارد، در این پژوهش سعی بر اینست با توجه به آمار ارائه شده، ویژگی هر یک از عناصر داستانی موجود در حکایات ها، مانند طرح و پیرنگ، شخصیت، زاویه دید، گفت و گو، لحن و ... مورد بررسی قرار گیرد.

واژگان کلیدی: مینی مالیسم، حکایت، داستان، گلستان و سعدی

Minimalism in said tales in golestan

Soniya hassandai Phd student of Persian literature
sonyahassandai@gmail.com

Abstract

Minimalism is the result of social, political and cultural developments in recent decades appeared in visual and non-visual arts.

In literature, appearance of Minimalism is not also effect of political and social conditions, but also is the result of formalists' effort to innovate and create new ways. According to formalists, the origin of story and short story is anecdote and most of the main features of Minimalists' stories have been appeared, such as plot or simple design, lack of characterizations, small size of story, short time events, use of dialog element and single tone in Golestan anecdotes.

In this study the aim is to investigate the features of each story elements in anecdotes, such as design and plot, character, viewing angle, dialog, tone, ...

Keywords: *Minimalism, anecdote, story, Golestan and Saadi*

کنفرانس بین‌المللی شرق‌شناسی، تاریخ و ادبیات پارسی
«Պարսից գրականություն և պատմություն՝ ի մեծարումն Սասաղի Շիրազիի»
միջազգային արևելագիտական գիտաժողով
International Conference On Oriental Studies, Persian Literature And History

مقدمه

مینی مالیسیم

مینی مالیسیم جنبشی است که در اواخر دهه 1960 در عرصه هنر، به ویژه نقاشی و موسیقی در آمریکا شکل گرفت و قلمرو آن شامل تمامی آثار هنرهای تجسمی و غیرتجسمی است که با ابزاری ساده و جزیی پدید می‌آیند. تصویر یک آهو با چند خط، یک پرده با دو منحنی، اندام ساده انسان با چند برش خطی و داستانک‌های کوتاه در این قلمرو قرار دارند. بنابراین قلمرو مینی مال شامل تمامی آثار هنری قوطی کبریتی است. و ایجاز که یکی از ویژگی‌های هنر مدرن به شمار می‌رود، شرط اساسی مینی مالیسیم محسوب می‌شود (طلوع، 1388، 11).

مینی مالیسیم را باید فرزند خلف جنبش فرمالیست‌ها به حساب آورد که تجلی و بروز تلاش آنان در ایجاد شکل‌های جدید بود. جنبش فرمالیست که در دهه 1920 شکوفا شد، به نوعی موجد اصلی پدید آمدن نظریات تئوریک درباره داستان کوتاه بود. نظریه پردازان متعددی در بسط و گسترش آن تأثیر داشتند. فرمالیست، تجلی روح صورت در ساخت اثر هنری بود که در حوزه‌های مختلف هنر نفوذ کرد. مینی مالیسیم تجلی و بروز تلاش فرمالیست‌ها در ایجاد شکل‌های جدید بود. تلاشی در جهت تجربه‌های نو در پدید آوردن شیوه‌های تازه که شعار اصلی فرمالیست‌ها بود. اگرچه در پدید آمدن آن خیزش‌های فلسفی و سیاسی سال‌های پس از جنگ جهانی دوم بی‌تأثیر نبود (جزیی، 1378، 34).

نویسندگان مینی مال که داستان‌های بسیار کوتاه خلق کردند، جدا از تحولات عظیم تاریخی و فردی به این نتیجه رسیدند که باید قوانین مدونی برای این نوع ادبی وضع کنند. همین تحول به صورت ناخودآگاه در تاریخ فلسفه و فرهنگ ملل نیز رخ داده است. (جان بارت، 1375).

داستان مینی‌مال

مینی مال داستانی به نثر است که باید از داستان کوتاه، (Short Short Story) داستانک یا داستان کوتاه جمع و جورتر و کوتاهتر باشد و از پانصد کلمه کمتر و از هزار و پانصد کلمه بیشتر نباشد و در آن عناصر پیرنگ و شخصیت‌پردازی و صحنه مقتصدانه و ماهرانه صورت گرفته باشد. داستانک همه‌ی عناصر داستان کوتاه را در خود جمع دارد جز آنکه این عناصر با ایجاز و اختصار همراه است. غالباً داستانک لطیفه‌ی گسترش یافته و استادانه ساخته شده‌ای است که پایانی تکان‌دهنده و غافلگیرکننده داشته باشد. (میرصادقی، 1376، 274).

تفاوت داستان کوتاه با داستان مینی مال را نباید تنها در اندازه حجم آن جستجو کرد. چرا که ویژگی‌های دیگری جز کوتاهی حجم در این آثار به چشم می‌خورد. تفاوت عمده این دو بیش از آنکه کمی باشد کیفی است.

برخی مانند هیوهلمن و ویلیام هارمن داستانک را تا حدود دو هزار کلمه دانسته‌اند. (پاینده، 1385، 38).

عده‌ای نیز در تعریف داستان مینی مال گفته‌اند: داستان مینی مال، نوعی جریان آگاهانه است در جهت خلق آثار داستانی، که از واژگان اندک پدید آمده تا از آن طریق مباحث و مفاهیم بسیار عمیق و پیچیده مطرح گردد. بسیاری از منتقدان ادبی اعتقاد دارند که این تعریف در حد همان تعریف باقی مانده است چون هیچ نویسنده‌ای تا کنون بدین سان به خلق داستان مینی مال معتبر

کنفرانس بین المللی شرق شناسی، تاریخ و ادبیات پارسی
«Պարսից գրականություն և պատմություն` ի մեծարումն Սասաղի Շիրազիի»
միջազգային արևելագիտական գիտաժողով
International Conference On Oriental Studies, Persian Literature And History

مبادرت نورزیده است . از نظر آنها برتری داستان مینی مال در محدود بودن تعداد واژگان و خلاصه بودن آن نیست بلکه به دلیل ماندگاری بیشتر این قبیل آثار در ذهن و بالا بودن تاثیر گذاری اش در افراد است. (پارسی نژاد، 1382، 58)

مشخصات داستان‌های مینی مالیستی:

آثار پدید آمده مینی مالیستی در جهان آن قدر با هم متفاوت است که کمتر می توان اصل های متباینی در آن ها یافت. به همین دلیل این داستان ها اغلب کمتر شبیه به هم در می آیند، اما می توان در میان ،صورت های متفاوت ،یک مخرج مشترک ساختاری پیدا کرد.

- 1- داشتن طرح ساده و سراسر
- 2- محدودیت در زمان و مکان
- 3- بیان روایت در زمان حال
- 4- نشان دادن واقعه بیرونی
- 5- نداشتن دلالت های معنایی بسیار زیاد
- 6- استفاده از حداقل عناصر داستانی
- 7- بکارگیری عنصر گفتگو و دیالوگ
- 8- واقیته گرایي و 9- روایت (موحد، 1372، 53)

در داستان های مینی مالیستی همه عناصر داستان در حد خود به کار گرفته می شوند. اما در میان این عناصرگفت وگو ، تلخیص و روایت بیشترین کاربرد را دارد چرا که این سه عنصر ، سرعت بیشتری در انتقال اطلاعات داستانی به عهده می گیرند. همچنین تمامی داستان ها اعم از کلاسیک ومدرن می توانند به چندین روش کوتاه ومحدود گردند . برای تبدیل این گونه آثار به داستان های مینی مالیستی ، باید عناصری چون ساختار شیوه روایتی ، وحدت ، شخصیت پردازی تحول یابند.

نقد مینی مالیسم

«مایکل برونز یکی از منتقدان جدی مینی مالیسم معتقد است که مینی مالیست ها مطلق گرا خشن و بی رحم اند. زیرا از بعضی واژگان ضروری چون قید و صفت استفاده نمی کنند. در همه داستان ها شخصیت ها و حوادث کلیدی نقش خود را باید ایفا کنند در صورتی که آنها از رنگ ها هم استفاده نمی کنند با آن که وصف حالات روحی شخصیت ها با ترسیم حالات چهره داستان را زنده و پویا می کند.» (مدرسی، 1390، 442)

اتهاماتی را که به مینی مالیست ها می زنند این چنین بر می شمارند: 1- حذف ایده های فلسفی بزرگ 2- مطرح نکردن مفاهیم تاریخی 3- عدم موضع گیری سیاسی 4- عمیق نبودن شخصیت ها به اندازه کافی 5- توصیف ساده وپیش پا افتاده 6- یک نواخت بودن سبک 7- بی توجهی به جنبه های اخلاقی. (پارسا، 1383، 54)

کنفرانس بین المللی شرق شناسی، تاریخ و ادبیات پارسی
«Պարսից գրականություն և պատմություն՝ ի մեծարումն Սասաղի Շիրազիի»
միջազգային արևելագիտական գիտաժողով
International Conference On Oriental Studies, Persian Literature And History

حکایت

حکایت از واژه‌هایی است که از دیرباز در ادوار مختلف در متون نظم و نثر فارسی به عنوان یکی از انواع ادبی رایج به کار برده شده است. اگرچه امروزه برای هر یک از نام‌هایی چون حکایت، قصه، تمثیل، مثل، داستان، داستانتک، فابل و ... مفاهیم خاصی به ذهن متبادر می‌گردد، ولی تأمل در آثار ادبی نشان می‌دهد که علیرغم وجوه تشابه و افتراق واژه‌های مزبور چه بسا این واژه‌ها به عنوان واژه‌های مترادف به جای هم بکار رفتند. (انوشه، 1375، 531-532)

«حکایت از کهن‌ترین ژانرهای ادبی داستانی است. سایر ژانرها مانند، رمان، داستان کوتاه، ناول و داستانتک، بعد از حکایت به وجود آمده‌اند. معمولاً هدف از حکایت را باید ارائه اندیشه، پند یا نصیحت اخلاقی و ارائه آموزه‌های عرفانی دانست. قهرمان حکایت یا خوب مطلق و یا بد مطلق است و همه چیز معمولاً در هاله‌ای از افراط و تفریط از جنبه واقعی به دور است» (شمیسا، 1383، 214)

راوی حکایت معمولاً سوم شخص یا دانای کل است و زبان و لحن اشخاص یکسان می‌باشد. عوامل متافیزیکی معمولاً در لباس تمثیلات در حکایت ظاهر می‌شوند و در نهایت شخصیت خوب حکایت با غلبه بر شرور، سرافراز می‌گردد. (همان، 215)

تطبیق ساختار داستان مینی‌مال با حکایت

آنچه که سبب می‌شود حکایات گلستان را مانند داستان‌های مینی‌مالیست به حساب بیاوریم، بحث ساختار است. نظریه‌پرداز فرمالیست، شک洛夫سکی نظریه‌ای را تدوین نمود که براساس آن، سایر ژانرهای داستانی، از تحول و تکامل حکایت پدید آمده‌اند. «رمان و داستان کوتاه ریشه در گزارش تاریخی، حکایت‌ها، سفرنامه‌ها و اشکال دیگر روایت دارند» (احمدی، 1378، 55) طبق نظریه‌ی شک洛夫سکی، دو نوع حکایت وجود دارد، نوع اول حکایت‌هایی که در آن قهرمانی واحد در جریان حوادث پیاپی، ماجراهایی بسیار از سر می‌گذارند، مانند: داستان هاپ پیکارسک؛ و در دیگری سرگذشت‌های بسیار، به دلایل گوناگون، به یکدیگر می‌پیوندند. مانند هزار و یکشب و دکامرون. شک洛夫سکی نتیجه گرفت که گونه‌ی نخست در تکامل خود به رمان رسید و گونه‌ی دوم به داستان کوتاه. (همان، 55)

پیشینه داستان مینی‌مال در ایران

در گذشته به سبب ساختار اجتماع و نوع زندگی مردم، داستانهای بلندی چون هزار و یک شب، مثنوی‌های طولانی و کتابهایی چون شاهنامه یا خمسه‌ی نظامی طرفداران زیادی داشت، مردم فراغت زیادی داشتند و از طرف دیگر، علاقه به توصیف‌های دل‌انگیز و حرکت زندگی به قدری لاک‌پستی بود که مردم می‌توانستند این کتابها را بخوانند و از آن لذت ببرند. در کنار شاهنامه، خمسه و هزار و یک شب شاعرانی چون سعدی در گلستان، عوفی در جوامع الحکایات و عبید زاکانی به ضرورت کوتاه‌نویسی و فشرده و موجزنویسی آگاه بودند و به نوشتن حکایات کوتاهی توجه نشان دادند. در مورد این کوتاه‌نویسی‌ها نظرهای متفاوتی وجود دارد. طرفداران وجود مینی‌مال در ادبیات کلاسیک، معتقدند ادبیات غرب، به ویژه ادبیات آمریکا در مقایسه با ادبیات مشرق و ادبیات کشورهایمانند ایران، چین، هند و ژاپن، ادبیاتی بسیار جوان است به

کنفرانس بین المللی شرق شناسی، تاریخ و ادبیات پارسی
«Պարսից գրականություն և պատմություն` ի մեծարումն Սասաղի Շիրազիի»
միջազգային արևելագիտական գիտաժողով
International Conference On Oriental Studies, Persian Literature And History

همین دلیل این ادبیات بسیار جوان، اموری را تجربه خواهد کرد که ادبیات مشرق سال-ها پیش آن را تجربه کرده و به پایان رسانده است.

این نظریه پردازان مینیمالیسم را یکی از این تجربیات میدانند که این سالها در غرب و به خصوص آمریکا رواج پیدا کرده است. آنها با بیان اینکه حکایات و داستانهای کوتاه کوتاه کلاسیک دارای ساخت داستانی هستند، میگویند نویسندگان کلاسیک با به کارگیری صنعت ایجاز در کلام و روایت، بهترین نمونههای داستان مینی مال را [در دوره ی خویش] به وجود آورده اند. (گوهرین، 19، 1377)

برخی دیگر نیز معتقدند که نطفه و پیش نمونه ی و نه اصل شگرد برخی شگردها و فرمهای امروز داستان را میتوان در: حکایت-های قدیمی ایران هم شناسایی کرد. این گروه میگویند اگر روند تکامل ادبی ایران که در قرن دهم، دچار خوابزدگی شد همچنان ادامه مییافت، ساختارها و فرمهای زبانی گذشتگان ما در خلق حکایت، تبدیل به شگردهای خلق داستان کوتاه و مینیمال میگردید.» (خلخالی استاد، 41، 1385)

مخالفتان میگویند درست است که حکایات گلستان سعدی به خاطر کوتاهی و وحدت موضوع بی شباهت به داستان کوتاه نیست، اما از آن جهت که شخصیت پردازی در این حکایات وجود ندارد نمیتوان آنها را داستانتک نامید.

وجه اشتراک داستانهای مینی مال با حکایات گلستان:

طرح و پیرنگ ساده:

از خصیصه های مهم اغلب داستان های مینی مالیستی داشتن طرح یا پیرنگ ساده و خطی است. در این نوع داستان ها طرح چندان پیچیده و تو در تو نیست. تمرکز روی یک حادثه اصلی است که عمدتاً رویداد شگرفی هم به حساب نمی آید. در بعضی داستان ها طرح چنان ساده می شود که به نظر می رسد اصلاً حادثه ای رخ نمی دهد، البته عدم پیچیدگی طرح را نباید به بی طرحی تعبیر کرد.

«عبدالقادر گیلانی را-رحمه الله- در حرم کعبه دیدند روی بر حصا نهاده همی گفت: ای خداوند بیخشای! و گر هر آینه مستوجب عقوبتم در قیامت نابینا برانگیز تا در روی نیکان شرمسار نشوم.» (خطیب رهبر، 1380، 145)

محدودیت زمان و مکان:

از خصوصیت های دیگر داستان های مینی مالیستی محدودیت زمان و مکان است. به دلیل کوتاهی حجم روایت داستان، زمان رویداد و حوادث بسیار کوتاه است. اغلب داستان های مینی مالیستی در زمانی کمتر از یک روز، چند ساعت و گاهی چند لحظه، اتفاق می افتد. چون زمینه داستان ها ثابت است و گذشت زمان بسیار کم است. تغییرات مکانی هم بسیار ناچیز و به ندرت رخ می دهد. به همین دلیل اغلب یک موقعیت کوتاه و برشی از زندگی برای روایت داستانی انتخاب می شود. این اصل مسئله انتخاب "طرح" و "روایت" را در این گونه داستانی پر اهمیت می کند. بیان روایت به زمان حال از دیگر گرایش های عمده داستان نویسان مینی مالیست است. (یاکوبسن، 1973، 38)

کنفرانس بین المللی شرق شناسی، تاریخ و ادبیات پارسی
«Պարսից գրականություն և պատմություն՝ ի մեծարումն Սասաղի Շիրազիի»
միջազգային արևելագիտական գիտաժողով
International Conference On Oriental Studies, Persian Literature And History

«جالینوس ابلهی را دید دست در گریبان دانشمندی زده و بی حرمتی همی کرد. گفت: اگر این نادان نبود، کار وی با نادانان بدینجا نرسیدی.» (خطیب رهبر، 1380، 319)
اما زمان در حکایات گلستان گرایش زمان به گذشته است.

شخصیت پردازی:

کانون طرح در داستان های مینی مالیستی یک شخصیت واحد یا یک واقعه خاص است و نویسنده به عوض دنبال کردن سیر تحول شخصیت، یک لحظه خاص از زندگی او را به نمایش می گذارد. در اغلب داستان های مینی مالیستی هدف نویسنده نشان دادن یک واقعه بیرونی است. چنانکه خواننده احساس کند حوادث پیش رویش رخ می دهد. به همین دلیل واسطه ای میان ما و حوادث وجود ندارد. آنچه در طرح این گونه داستان ها مهم است انتخاب لحظه وقوع حادثه است. چون هر برشی از زندگی نمی تواند تمامی اطلاعات طرح را منتقل کند. (یاکوبسن، 1973، 89)

در حکایت زیر تعداد شخصیت ها محدود بوده و سعدی در سرآغاز داستان هیچ گونه زمینه چینی و مقدمه ای برای وارد شدن در اصل داستان، استفاده نکرده است. همانند حکایت های قبلی نویسنده بر روی یک صحنه تکان دهنده و با ارزش در اینجا (عدم سعی ادیب به آموزش فرزند پادشاه) تمرکز کرده و با یاری یک یا چند واژه یک تابلو و عکس تاثیرگذار خلق کرده است. این حکایت نیز مستقل از زمان و مکان است.

پادشاهی پسری را به ادیبی داد و گفت: این فرزند توست. تربیتش همچنان کن که یکی از فرزندان خویش. ادیب خدمت کرد و متقبل شد و سالی چند سعی کرد و به جایی نرسید و پسران ادیب در فضل و بلاغت منتهی شدند. ملک، دانشمند را مؤاخذت کرد و معاقبت فرمود که وعده خلاف کردی و وفا به جا نیاوردی.

گفت: بر رأی خداوند روی زمین پوشیده نماند که تربیت یکسانست و طابع مختلف.

گر چه سیم و زر زسنگ آید همی / در همه سنگی نباشد زرو سیم

بر همه عالم همی تابد سهیل / جایی انبان می کند جایی ادیم (خطیب رهبر، 1380، 234)

واقعیت:

داستان های مینی مال، داستان های واقع گراست. کوتاهی داستان مجالی برای خیال پردازی باقی نمی گذارد. در حکایات گلستان نیز این ویژگی به چشم می خورد.

«یکی از ملوک بی انصاف پارسایی را پرسید: از عبادت ها کدام فاضل تر هست. گفت ترا خواب نیمروز تا در آن یک نفس خلق را نیازاری.» (همان، 81)

«پادشاهی پارسایی را دید. گفت: هیچت از ما یاد آید؟ گفت: بلی، وقتی که خدای را فراموش کنم.» (همان، 170)

کنفرانس بین المللی شرق شناسی، تاریخ و ادبیات پارسی
«Պարսից գրականություն և պատմություն՝ ի մեծարումն Սասաղի Շիրազիի»
միջազգային արևելագիտական գիտաժողով
International Conference On Oriental Studies, Persian Literature And History

کوتاهی داستان:

سبک داستان های مینی مالیستی آن چنان است که در آن واژه ها فاقد هر گونه پسوند و پیشوند هستند و جملات بسیار کوتاه و موجز انتخاب می گردند. مینی مالیسم، خود مرهون جدا کردن آن قسمت های غیرضروری زبان است که ممکن است با تفسیرهای شخصی مخاطبان تداخل پیدا کند. در داستان های مینی مال اسکلت بندی و ساختار جمله حتما باید یکسان باشد به گونه ای که هیچ گونه کنایه، استعاره، ایهام و تشبیه در بافت داستان یافت نشود. لحن راوی نباید آنچنان حس برانگیز باشد که خواننده احساس کند عمدی در کار است. به عبارت دیگر راوی باید بسیار ساده، بی آرایش و به دور از هر گونه جمله حس برانگیزی به توصیف حوادث بپردازد.

«هندویی نفت اندازی همی آموخت. حکیمی گفت تو را که خانه نیین است، بازی نه این است.»
(خطیب رهبر، 1380، 460)

لقمان را گفتند ادب از که آموختی؟ گفت از بی ادبان: هر چه از ایشان در نظرم ناپسند آمد از فعل آن پرهیز کردم. (همان، 184)
در شرایطی که نویسنده و خواننده هر دو به آگاهی کامل رسیده باشند، بسیاری از مضامین می تواند حذف گردد و نیازی به توضیح آنها نیست. چیزی که مشخص است، خواننده در هنگام مواجهه با داستان های مینی مال باید بسیار فعال عمل کند. او همچون فردی است که قصد حل معمای بسیار پیچیده ای را دارد.

درون مایه جذاب و گیرا:

یکی از مختصات داستان مینی مال، برخورداری از تم جذاب می باشد. حکایات سعدی نیز دارای مضامین جذاب است اما مضامین آنها بیشتر جنبه اخلاقی دارند و همگی نکته مهم تعلیمی دربردارند.
«ناخوش آوازی به بانگ بلند قرآن همی خواند. صاحب دلی بر او بگذشت. گفت تو را مشاھرہ چند است؟ گفت هیچ. گفت: پس این زحمت خود چندین چرا همی دهی؟ گفت از بهر خدا می خوانم. گفت از بهر خدا مخوان.» (خطیب رهبر، 1380، 329)

گفتگو:

در حکایات گلستان، بیشتر حکایات ها بدون کنش هستند و جریان داستان در قالب یک گفتگو ارائه می شود.
«پیرمردی را گفتند: چرا زن نگیری؟ گفت: با پیرزنانم عیسی نباشد. گفتند جوانی بخواه؛ چون مکنت داری. گفت مرا که پیرم با پیرزنان الفت نیست. پس او را که جوان باشد با من که پیرم چه دوستی صورت بندد.» (خطیب رهبر 1380، 427)
درویشی مستجاب الدعوه در بغداد پدید آمد. حجاج یوسف را خبر کردند. بخواندش و گفت دعای خیر بر من کن. گفت: خدایا جانم بستان. گفت از بهر خدا این چه دعاست؟ گفت این دعای خیر است تو را و جمله مسلمانان را. (همان، 80)

کنفرانس بین‌المللی شرق‌شناسی، تاریخ و ادبیات پارسی
«Պարսից գրականություն և պատմություն՝ ի մեծարումն Սասաղի Շիրազիի»
միջազգային արևելագիտական գիտաժողով
International Conference On Oriental Studies, Persian Literature And History

نتیجه‌گیری:

شاید بتوان گفت سابقه داستانک در ادبیات، به درازای عمر روابط عاطفی انسان‌هاست چرا که از آن زمان که مادران برای فرزندان خویش حکایت یا داستان کوتاهی را در عرصه‌ی کلام ساده و صمیمانه خود خلق می‌کردند در حقیقت داستانکی را می‌آفریدند. حکایت از کهن‌ترین ژانرهای ادبی است و به نظر فرمالیست‌ها و ساختارگراها، منشأ داستان کوتاه و داستان مینیمالیستی است. ساختار حکایت و داستان‌های مینیمالیستی، هر دو به دلیل کمبود دیالوگ و لحن واحد، حجم کوتاه بسیار شبیه به هم است. حکایات گلستان سعدی از بسیاری جنبه‌ها با اصول داستان‌های مینیمالیستی مطابقت می‌کند. ساختار حکایت گلستان و داستان‌های مینیمالیستی، هر دو به دلیل کمبود دیالوگ و لحن واحد، حجم کوتاه بسیار شبیه به هم است. پیرنگ یا طرح، در این حکایات ضعیف است و گاهی به دلیل مکالمه‌ای بودن شکل ظاهر و مینیمالیستی بودن آن‌ها، هیچ کدام از مقدمه، گره‌افکنی و تنه، گره‌گشایی چندان نمود مستقلی ندارد.

Archive of SID

کنفرانس بین المللی شرق شناسی، تاریخ و ادبیات پارسی
«Պարսից գրականություն և պատմություն` ի մեծարումն Սասաղի Շիրազիի»
միջազգային արևելագիտական գիտաժողով
International Conference On Oriental Studies, Persian Literature And History

فهرست منابع

- احمدی، بابک، ساختار و تاویل متن، تهران، مرکز، 1378.
- انوشه، حسن، دانشنامه ادب فارسی، تهران، موسسه فرهنگی و انتشاراتی دانشنامه معاونت امور فرهنگی، 1375
- بارت، جان، چند کلمه درباره مینی مالیسم، ترجمه مریم نبوی نژاد، زنده رود، شماره 14، 15، 16.
- پارسی نژا، کامران، داستان کوتاه کوتاه یا داستان کارت پستال، ادبیات داستانی، 1382، ش 74
- پاینده، حسین، ژانر ادبی داستانک و توانمندی آن برای نقد فرهنگ، فصلنامه ی پژوهشهای ادبی 1385 ش 12 و 13
- جزینی، جواد، ریخت شناسی داستانهای مینی مالیستی، کارنام، 1378
- رضی، احمد، کمینه گرایی در داستان نویسی معاصر، پژوهشهای زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه اصفهان، 1388، ش
- سعدی، گلستان، غلامحسین یوسفی، تهران، خوارزمی، 1384
- شمیسا، سیروس، انواع ادبی، تهران، فردوس، 1383
- موحد، ضیاء؛ سعدی، تهران، انتشارات طرح نو، 1372
- دولتیان، سمیه، ماهنامه ی کتاب ماه ویژه ی ادبیات بررسی شروع داستان در داستانک، شماره ی 32. 1388
- خطیب رهبر، خلیل، گلستان سعدی، تهران، انتشارات صفی علیشاه، 1380
- مدرسی، فاطمه، فرهنگ توصیفی نقد و نظریه های ادبی، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، 1390.
- میر صادقی، جمال، ادبیات داستانی، تهران، شفا، 1366.
- گوهرین، کاوه، آینه، رمان و شتاب زمان، آدینه، 1377، شماره 132-133
- خلخالی استاد، فاطمه، درباره مینی مالیسم، الفبا، مهر و آبان، 1385، شماره 14.

Archive of SID

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله